

Uz Dan mrtvih - memento mori

Autor Administrator

...I ovih æu dana kao i svake godine otiaei na Mirogoj, zapaliti svijeæu pred velikim raspelom, i pokušati pomoliti se... Za sve koji su našli svoj mir...tamo negdje u beskraju „carstva s druge strane“, odakle se nitko ne vrati, posebno za ono dvoje, koji su odgovorni što sam se uopæe našao tu pod ovim nebom i što postojim. I barem zamisliti, ako ga veæ ne mogu dodirnuti, sivi mramor s njihovim imenima i stoljetni hrast ponad toga vjeènog mira..., tamo daleko, „iza sedam gora,...iza gloga iza draèe..." Ovo napisah pred pet godina, a ne vidim što bi se tu moglo dodati. Osim novih imena koja se pridruæuju rijeci bez povratka...

[Idi na galeriju Posljednja poèivalista](#)

* * *

Svi sveti, Dan mrtvih, ili Dušni dan, dani su kada više nego inaèe mislimo na naše drage koji su nas zauvijek napustili, koji nisu više s nama osim u našim mislima i srcima, na sve one s kojima smo dijelili naše vrijeme, sve one lijepe ili manje lijepe trenutke. Juèer smo ispratili dobrog èovjeka i dragog prijatelja Ivu, neki dan samotnjaka Tonija..., prije toga još mlaðahnog Antu... I tako na sve strane, svakodnevno, bez kraja i konca. Rijeka bez povratka. Evo i danas u zboru svi odreda pjevaju ode našoj najveæoj i još juèer najusamljenijoj poetesi Vesni...koja osloboðena okova umorna tijela odlebdni na krilima anðela.

Franjina „draga prijateljica“, koju malo tko zove, ali koja nikoga ne zaboravlja, radi neumorno i predano. Bez prestanka. Sve po nekom nedokuèivom planu. Nekad nam se èini da uzima samo najbolje. Ali, ipak, na koncu svi doðu na red. I gdje su sada svi oni koji su prešli s onu stranu rijeke? Gdje je moja draga starica majka? I moj dobri ali manje sretni otac. Ona svetica, a on grešnik. Jesu li se našli? Jesu li zajedno? Ona nije mogla dobiti manje nego najbolje mjesto u vrtu gospodnjem. I sigurno je izmolila milost za njega. Jer njegovi grijesi i nisu bili pravi grijesi; od njih nitko nije bio ucviljen. Jedino malo ona, jer ga je stalno èekala, a njega dugo, dugo nije bilo. Ali, zato je on nju na koncu dugo èekao.

Osim toga, na onim drugim prostorima s "one strane", u onim stranim krugovima gdje jezivi krici i krgut zubi nikad ne prestaju, i gdje se bezbrojna tjelesa u vjeenom i uzaludnom propinjanju pokušavaju osloboditi plamenih jezika, niti nema više mjesta. Bilo bi zanimljivo s Danteom i Vergilijem prošetati tim krugovima i vidjeti to društvo nevoljnika i pitati ih što ih tu dovede. Je li možda to što su zbog njihove sebičnosti i nezasitnosti mnoga sirota djeca ostala bez kruha, radnici bez posla, bolesnici bez lijeka, nejak i bez zaštite...?

Otišao na Mirogoj, zapaliti svijeću pred velikim raspelom, i pokušati pomoliti se... za sve koji su našli svoj mir ...tamo negdje u beskrajnom carstvu s druge strane, odakle se nitko ne vrati, posebno za ono dvoje, koji su odgovorni što sam se uopće našao tu pod ovim nebom i što postojim, i barem zamisliti, ako ga već ne mogu osjetiti, sivi mramor s njihovim imenima i stoljetni hrast ponad toga vječnog mira..., tamo daleko, "iza sedam gora,...iza gloga iza dračevine."

Ali, čemu i dalje mučiti i sebe i vas ovom temom kad su tu veliki Augustin i neki dobri, dragi, neponovljivi Bonaventura Duda. Koji su svezremenski, a uz to na Stranici od samog početka i lako nađete njihove tekstove.

Uz to, ako vam se još da i možete galerijom posjetiti neka značajna mjesta naša povjesti, mjesta stradanja, ali i slave i vidjeti kako izgledaju njihova posljednja poivališta za koja neki tvrde da su najljepša. To su Bleiburg, Vukovar, Nin, Āakovec, Drni i neki naši prekogranični krajevi gdje od stoljeća sedmog žive Hrvati i ramska dolina i Tropolje i Livanjsko, Duvanjsko i Kupreško polje. Tu su Otavice s Meštrovićevom kapelicom i mauzolejom i izvor Cetine pored kojega se nalaze ostaci ranokršćanske crkve Svetoga spasa, koju nam pokušavaju prisvojiti pobunjena braća. Zanimljivo je vidjeti pravi troplet na spomeniku čovjeka čije se prezime nikako ne bi moglo uklopiti u popis hrvatskog korpusa.

Vidjet ćete posljednje poivalište bana Josipa Jelačića u Zaprešiću; još svježe i bolne grobove vukovarskih junaka i Blage Zadre koji počinu zajedno sa svojim sinom i njegova suborca Marka Babića, kao i usamljene i zaboravljene kamene spomenike i stećke, koji stoljećima poivaju pored Bukog jezera i na visoravnima Blidinja i ponad grada Livna, i pričaju svoju priču o onima koji su tu davno prije nas rađali se, živjeli i radovali se životu, ljubili, patili, bolovali i umirali, baš kao i mi danas. Na jednome od tih kamenih spomenika iz petnaestog stoljeća jedan nam poručuje: "Prijatelju, ako ikako možeš ne dolazi ovamo". Izgleda da ni on nije bio ništa manje navezan na ovu "dolinu suza", nego što smo danas mi. Pročitajte tekst o Kamenjaku Ante Matića.

Ante B.

{moszoomthumb imgid=1570 itemid=35 caption=()}